RÈN NGHỊ LỰC ĐỂ LẬP THÂN

Bí quyết thành công từ con số 0

BIZBOOKS
SÁCH DÀNH CHO DOANH NHÂN

WISDOM IS BETTER
THAN RUBIES

Bản quyền tiếng Việt © Công ty Cổ phần Sách MCBooks.
Theo hợp đồng Số 01/HĐSDQTG/2018 về sử dụng quyền tác giả đối với toàn bộ di sản văn hóa là các tác phẩm của nhà văn, dịch giả, nhà ngôn ngữ học, nhà giáo dục và văn hóa Nguyễn Hiến Lê.

—

Không phần nào trong xuất bản phẩm này được phép sao chép hay phát hành dưới bất kỳ hình thức hoặc phương tiện nào mà không có sự cho phép trước bằng văn bản của Công ty Cổ phần Sách MCBooks

—

THƯƠNG HIỆU BIZBOOKS
SÁCH DÀNH CHO DOANH NHÂN

Với mong muốn giúp bạn phát triển, doanh nghiệp của bạn thịnh vượng và trường tồn, BizBooks hi vọng được hợp tác cùng các tác giả trong và ngoài nước để chia sẻ những bài học thành công, những cuốn sách hay và chất lượng đến với độc giả Việt Nam.

Các tác giả viết sách có nhu cầu xuất bản xin vui lòng liên hệ với chúng tôi qua:
Email: contact@bizbooks.vn
Điện thoại: (024).3792.1466
(Bấm số máy lẻ 112 - Phòng Kế hoạch)

RÈN NGHỊ LỰC ĐỂ LẬP THÂN

Chúng tôi luôn mong muốn nhận được những ý kiến góp ý của Quý độc giả để cuốn sách ngày càng hoàn thiện hơn.

Góp ý về nội dung sách: contact@bizbooks.vn
Liên hệ về bản thảo và bản dịch: contact@bizbooks.vn
Liên hệ hợp tác truyền thông trên sách: contact@bizbooks.vn
Liên hệ tư vấn, đại diện và giao dịch bản quyền: contact@bizbooks.vn

NGUYỄN HIẾN LÊ

RÈN NGHỊ LỰC ĐỂ LẬP THÂN

Bí quyết thành công từ con số 0

NHÀ XUẤT BẢN HỒNG ĐỨC

LỜI GIỚI THIỆU TÁC GIẢ, DỊCH GIẢ
NGUYỄN HIẾN LÊ

Ai yêu sách hẳn không còn lạ gì với cái tên học giả Nguyễn Hiến Lê - một nhà văn, nhà giáo, tác giả, dịch giả của hàng trăm đầu sách thuộc nhiều lĩnh vực như: Văn học, triết học, giáo dục, chính trị, kinh tế… Trong đó nhiều cuốn đã trở thành "Sách gối đầu giường" như Đắc Nhân Tâm, Quẳng Gánh Lo Đi Và Vui Sống, Bảy Bước Đến Thành Công, Chiến Tranh Và Hoà Bình, Sử Ký Tư Mã Thiên, Bài Học Do Thái, Kinh Dịch…

Nguyễn Hiến Lê tự là Lộc Đình, sinh năm 1912, mất năm 1984, hưởng thọ 73 tuổi. Sẽ không ngoa khi gọi Nguyễn Hiến Lê là "tượng đài văn hoá". Cả đời ông gần như dành trọn cho nghiệp viết. Trong hơn 30 năm cầm bút, ông đã xuất bản 120 bộ sách - con số gần gấp 1,5 lần tuổi đời của ông.

Viết nhiều nhưng Nguyễn Hiến Lê lại vô cùng cẩn trọng và nghiêm túc. Năm 1968, khi dịch Chiến Tranh Và Hoà Bình, do tình hình chiến sự căng thẳng, ông đã chép tay trên giấy than thành 3 bản, một đưa cho nhà xuất bản, một cất ở nhà và một gửi về quê phòng khi thất lạc. Cũng vì cẩn trọng nên ông luôn ý thức được việc phải xin phép trước khi dịch tác phẩm. Trong hồi ký, Nguyễn Hiến Lê đã kể tỉ mỉ việc ông viết thư cho tác giả Dale Carnegie để xin dịch cuốn Đắc Nhân Tâm và trở thành người đầu tiên đưa tác phẩm giá trị này về Việt Nam. Đây là một trong những cuốn sách nổi tiếng nhất mọi thời đại, luôn đứng đầu danh sách bán chạy nhất, được dịch sang hầu hết các thứ tiếng và có ảnh hưởng làm thay đổi cuộc đời hàng triệu người trên thế giới.

Bắt đầu xuất bản ở Việt Nam từ năm 1951, Đắc Nhân Tâm nhanh chóng gây chú ý và trở thành "hiện tượng" trong ngành xuất bản khi liên tục được tái bản. Sức sống từ cuốn sách qua bản dịch của Nguyễn Hiến Lê đã ghi dấu ấn và có tầm ảnh hưởng lớn đến người đọc Việt bao thập kỷ qua. Bản thân cái tên "Đắc Nhân Tâm" là một sáng tạo đắt giá của Nguyễn Hiến Lê. Về sau các dịch giả khác đã dịch tác phẩm "How to win friends and Influence People" với những văn phong

khác nhau nhưng vẫn đều sử dụng cái tên "Đắc Nhân Tâm" do Nguyễn Hiến Lê đặt bởi không có một cái tên nào khác có thể chuyển ngữ xuất sắc hơn.

Bên cạnh đó, phiên bản "Đắc Nhân Tâm" của Nguyễn Hiến Lê còn có thêm chương "Những bức thư màu nhiệm", "Bảy lời khuyên để tăng hạnh phúc trong gia đình", đặc biệt phần "Vài câu hỏi" được ông viết thêm vào cuối sách để độc giả có thể thực hành và tự tìm câu trả lời. Sau mỗi chương lại có phần tóm tắt để độc giả dễ hiểu, dễ thấm. Nguyễn Hiến Lê không phải là người duy nhất dịch "How to win friends and Influence People" nhưng bản dịch của ông được đánh giá là súc tích nhất, toàn diện nhất và sắc sảo nhất.

Thế nên, trên các diễn đàn văn học, người đời vẫn truyền tai nhau: "Muốn thành công và hạnh phúc, hãy đọc Đắc Nhân Tâm, mà phải là Đắc Nhân Tâm của Nguyễn Hiến Lê". Cái hay, cái khiến người đọc tâm đắc có lẽ ở chính cách sử dụng ngôn từ triết lý mà gần gũi của Nguyễn Hiến Lê.

Để có được những giá trị ấy, không chỉ bởi Nguyễn Hiến Lê đã tiếp xúc với tác giả, truyền tải được đúng "linh hồn" của bản gốc mà ông còn thổi vào đó nhân sinh quan của chính mình - nhân sinh quan của một

hiền tài, một nhà nho, một nhà giáo, một vị học giả đáng kính.

Nguyễn Hiến Lê từng tự bạch: "Ghi được một vẻ đẹp của thiên nhiên, của tâm hồn, tả được một nỗi khổ của con người khiến cho đời sau cảm động, bấy nhiêu cũng đủ mang danh nghệ sĩ rồi". Và với những gì ông để lại cho cuộc đời, Nguyễn Hiến Lê xứng đáng là một nghệ sĩ lớn trong lòng người đọc bao thế hệ ngày trước, ngày nay và cả ngày sau.

Như một sự tri ân sâu sắc đến ông, tôi tin rằng BIZBooks sẽ "Phục dựng" tủ sách Nguyễn Hiến Lê. Với mong muốn những cuốn sách có thể tiếp tục đồng hành cùng người Việt bao thế hệ, không chỉ với tinh thần của các tác giả thế giới mà còn với cốt cách của một Nguyễn Hiến Lê Việt Nam.

TS. Lê Thẩm Dương

TỰA

Một lần, tôi được nghe lỏm câu chuyện dưới đây giữa hai em nhỏ chừng năm, sáu tuổi đương thả tàu trên hồ nước trong một công viên. Một em có vẻ láu lỉnh khoe với bạn nó:

- Chiếc tàu đó, ba tao mới mua ở Charner, hai trăm đồng đấy. Mày về xin ba mày tiền mua một chiếc đi, rồi mai hai đứa mình lại đây cho tàu chạy đua.

- Em kia đáp:

- Lần trước, tao xin tiền mua chiếc máy bay, ba tao bảo không có tiền.. Ba mày nói dối mày đấy. Dễ ợt mày ơi, tao đã thấy rồi.

- Ba tao lại nhà băng, nói với người ta là người ta đưa tiền ngay. Ba mày không chịu lại nhà băng, chứ thiếu gì tiền.

- Ừ, để tao về bảo ba tao lại nhà băng lấy.

Thực là ngây thơ, phải không bạn ? Nhưng bạn có tin được không, trong số người lớn chúng ta cũng có nhiều

người ngây thơ như vậy ? Họ tin cũng chỉ cần đọc sách chứ không cần tốn công tu luyện, là tâm hồn, tài năng sẽ thay đổi hẳn cũng như hai em nhỏ trên kia tin rằng cứ lại nhà ngân hàng hỏi là người ta đưa tiền, mà không biết rằng phải kiếm được tiền gởi nhà ngân hàng đã. Nghĩ như thế nên khi đọc sách xong, không thấy kết quả, những người ấy sinh ra chán nản.

Chẳng hạn, một ông bạn tôi, mới rồi nói:

- Đọc xong cuốn QUẲNG GÁNH LO ĐI VÀ VUI SỐNG, tôi chẳng thấy bớt lo được phần nào cả.

Tôi hỏi:

- Anh có theo đúng lời trong sách không ?

- Tôi theo không được.

- Anh có thử không ? Lời khuyên nào theo không được.

Ông ấy ấp úng, không đáp. Tôi chắc chắn ông ấy đã đọc như đọc tiểu thuyết chứ không chịu nhẫn nại thực hành.

Một bạn khác thú thật với tôi, giọng lâm li:

- Tôi đã trên ba chục tuổi đầu rồi, ông ạ, mà sự nghiệp vẫn chưa có chút gì, vẫn thua kém bạn bè; tôi tự lấy làm thẹn lắm nên hăng hái đọc loại sách tự học, nhưng hỡi ơi! Đọc xong, tôi thất vọng lắm, không tiến được mấy tí, ông có cách nào giúp tôi không ?

Có bạn lại nghiêm khắc, chua chát, tỏ giọng oán hờn:

- Tôi đã tốn nhiều tiền về loại sách tự học mà chẳng thấy chút kết quả nào. Tôi có cảm tưởng rằng những sách ấy vô ích, vì những người đã thành công thì chẳng cần đọc nó, còn những người không thành công thì đọc bao nhiêu cũng không sao thành công được.

Những bạn ấy bi quan như vậy vì nhận lầm công dụng của sách. Sách có thể là cẩm nang của Quỷ Cốc tiên sinh hoặc Gia Cát Lượng, chứ tuyệt nhiên không thể là bửu bối của Na Tra thái tử hoặc Tề Thiên đại thánh, mà bảo là sách có thể hoán cải đời một người được. Sách có thể vạch cho ta con đường đi, phép tu thân, xử thế và làm việc; còn muốn thay đổi đời ta thì tự ta, ta phải làm lấy, nghĩa là chính ta phải có nghị lực và kiên nhẫn thực hành lời trong sách, trái lại, nếu chỉ đọc suông thì sách hoàn toàn vô ích.

Hiểu như vậy, ta không quá tin ở sách đến nỗi thất vọng vì sách, mà thấy vui vẻ, bền lòng học tập vì ta biết rằng sách chứa những kinh nghiệm quý giá của nhân loại, rằng cổ nhân áp dụng những luật về tâm lý, sinh lý chung cho mọi người mà soi sáng ta, dẫn dắt ta, và nếu ta quyết tâm theo thì tất phải theo được, phải thành công. Không theo được, chỉ là tại ta thiếu nghị lực, không muốn một cách mãnh liệt đấy thôi.

Trong nhiều cuốn trước, tôi đã để một chương hoặc một đoạn nhắc về cách rèn nghị lực, nhưng nhiều độc giả cho rằng bấy nhiêu chưa đủ, muốn tôi soạn riêng một cuốn bàn về vấn đề quan trọng nhất, có thể nói là căn bản, trong việc tu thân ấy.

Tôi xin lãnh ý và tra khảo để soạn cuốn này, chủ tâm là muốn chứng thực cho các bạn ấy thấy rằng ai cũng có nghị lực, ai cũng có thể rèn cho nó thêm cứng rắn rồi dùng nó mà thay đổi một phần nào cá tính cùng khả năng của mình và tự tạo ra những hoàn cảnh thuận tiện để thành công.

Một tác giả Trung Hoa viết một cuốn nhan đề là: Ai ai cũng là Nghiêu, Thuấn, nghĩa là ai cũng có thể thành bực thánh hiền. Tôi cho quan niệm đó hơi quá lạc quan, mặc dầu vẫn có thể là hữu lý, nhưng tôi tin rằng bất kỳ người nào, không bệnh tật và thông minh trung bình cũng có thể thành công, vì những bậc thánh hiền thì khắp thế giới, mỗi thế kỷ may mắn có vài vị, còn hạng người thành công trong đời thì ngay chung quanh chúng ta, có thiếu gì đâu ? Theo bảng thống kê của các trường hàm thụ Âu - Mỹ, cứ 100 học sinh tự học có được 20 người học đến nơi đến chốn. Vậy cứ năm người được một người thành công. Tự học, tự tu thân bằng cách đọc sách, không được người chỉ dẫn từng bước, nhắc nhở mỗi ngày như trong các lớp hàm thụ, kết quả có phần kém, nhưng

tôi tưởng mười người hoặc hai mươi người học phải có một người đạt mục đích. Đâu cần phải bực siêu nhân mới hơn được chín người hoặc mười chín người khác. Chỉ cần gắng sức thôi. Tôi tin rằng những bạn đọc cuốn sách này nhất định vượt lên trên số chín hoặc mười chín người ấy.

Không khó, hễ các bạn muốn là được. Tất nhiên cũng phải biết cách muốn. Cuốn này sẽ chỉ các bạn cách muốn.

Sài Gòn, ngày 15 tháng 4 năm 1955

NGUYỄN HIẾN LÊ

PHẦN I
SỰ THÀNH CÔNG VÀ NGHỊ LỰC

CHƯƠNG I
MUỐN THÀNH CÔNG, KHÔNG THỂ TRÔNG Ở SỰ MAY RỦI

"Không có sự may nào trung thành và chắc chắn hơn một nghị lực bất biến".

– JULIETTE BOUTONIER –

"Những cây mạnh nhất, cao nhất mọc trên những núi đá, tức những đất cằn cỗi nhất".

– J. G. HOLLAND –

1. Thế nào là thành công ? Có may rủi không ? Thuyết của Freud.

2. Đôi khi cũng có may rủi nhưng không thể trông ở sự may rủi

3. Nghịch cảnh giúp ta thành công.

1

THẾ NÀO LÀ THÀNH CÔNG ?

Mấy năm trước, tôi được đọc một tiểu thuyết Pháp mà tôi đã quên tên tác giả, chỉ còn nhớ nhan đề là *J'aurai un bel enterrement* (Tôi sẽ có một đám ma lớn). Văn chương tầm thường nhưng câu chuyện hơi lý thú. Nhân vật chính là thầy ký một ngân hàng. Thầy siêng năng, không chơi bời nhưng không biết nịnh người trên, không có phe đảng nên không được cất nhắc, giữ hoài chân thư ký quèn mà lương chỉ đủ sống một cách rất eo hẹp. Thầy buồn rầu, làm việc một cách chán nản, cho rằng đời mình đã hết hy vọng.

Rồi bỗng một buổi chiều, khi thầy sửa soạn ra về thì thấy ở mặt sàn có một ngân phiếu vô ký danh không biết của ai đánh rớt. Thầy lượm lên, định hôm sau giao cho chủ để ai tới hỏi sẽ trả. Nhưng đêm đó, số tiền lớn ghi trên ngân phiếu làm thầy trằn trọc: thầy nửa muốn trả, nửa muốn giữ. Thầy tưởng tượng nếu giữ để lãnh, thầy sẽ giàu, có vốn làm ăn, và nếu Trời cho phát đạt, sẽ có danh vọng, khi chết sẽ có một đám ma lớn. Thầy phân vân trong một tuần lễ, sau không thấy ai lại tìm, thầy nhất định đem lãnh tiền.

Từ đó, thầy giao du rộng, học cách đầu cơ, trở nên quỷ quyệt, chẳng bao lâu giàu lớn; muốn có thanh danh,

thầy vung tiền ra tranh được một ghế nghị sĩ trong Hạ nghị viện. Khéo đầu cơ chính trị, thầy lên như diều, được bầu vào Nguyên lão nghị viện, uy quyền hống hách, thầy càng xoay tiền dữ, mua cổ phần trong các kỹ nghệ lớn, được Chính phủ tặng huy chương và báo chí hết lời ca tụng. Khi thầy chết, Tổng thống đi đưa ma, lính bồng súng theo tới huyệt, hàng trăm nhà tai mắt trong nước đều trầm mặc đi sau linh cữu. Quả là một đám tang lớn. Mộng của thầy đã thực hiện được: thầy đã thành công rực rỡ.

Đời này, biết bao kẻ thành công như vậy. Nhưng tôi biết rằng bạn cho thành công cách ấy thì chẳng thà thất bại như Khổng Tử hoặc Giêsu, một vị đi lang thang hết nước này qua nước khác mà không vua chúa nào chịu dùng, một vị bị đóng đinh trên thập ác giữa hai tên ăn trộm trên đỉnh núi Golgotha.

Chúng ta hiểu tiếng thành công theo một nghĩa khác. Thành công là dùng những phương tiện lương thiện mà đạt được mục đích của mình, một mục đích tuỳ người thay đổi song không khi nào ti tiện. Kẻ có tài cao chí lớn thì mong làm vẻ vang cho đồng bào, cho xã hội, cho nhân loại; kẻ tài thấp chí nhỏ thì mong giúp ích được phần nào cho nhà, cho nước, thấy đức hạnh và năng lực của mình tăng tiến mỗi năm một chút, và tìm được ít nhiều thoả mãn trong lương tâm. Hiểu theo nghĩa ấy thì Khổng Tử

và Giêsu không phải là những kẻ thất bại mà chính là những bực thành công của muôn thuở.

2

CÓ MAY RỦI KHÔNG?

Muốn thành công như vậy là không thể trông ở sự may rủi.

Trước hết ta nên có một quan niệm xác đáng về sự may rủi ví chín phần mười những người thất bại đều do một quan niệm sai lầm về nó. Họ tin rằng "muôn sự tại trời", rằng "vạn sự bất do nhân tố chủ", nên đã cho hoàn cảnh đưa đẩy như chiếc lá dưới gió, cánh bèo trên dòng mà không chịu gắng sức tự tạo cho mình những thuận cảnh và lợi dụng những nghịch cảnh.

Nhà tâm lý học Freud đã giảng thuyết may rủi một cách mới mẻ và sâu sắc. Ông nhận thấy có những người cơ hồ như suốt đời gặp toàn những điều rủi; tốt với bạn thì bị bạn phản, làm ơn cho người thì người trả bằng oán; hoặc mưu tính việc gì cũng gặp những cản trở đến thất bại.

Ông nghiên cứu, suy nghĩ và cho rằng những cái ấy do tính tình những người mà đời gọi là xấu số đó, chứ không do hoàn cảnh bên ngoài. Hình như tiềm thức của họ âm